

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

«29» 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«29» 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«29» 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни **«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність – D1 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма:

«Аудит та державний фінансовий контроль»

Кафедра бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Індивідуальна робота, год.	Тренінг, год.	Самостійна робота студентів, год.	Разом, год.	Залік	Екзамен (семестр)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	-	1
Заочна	1	1, 2	8	4	-	-	138	150	-	2

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D1 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 8 від 26 червня 2025 року).

Робочу програму склав в.о. завідувача кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу, д.е.н., професор Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу, протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри,
д.е.н., професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОП
д.е.н., професор

Михайло ЛУЧКО

**СТРУКТУРА
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Опис дисципліни

Дисципліна – «Методологія наукових досліджень»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – Д «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність – Д «Облік і оподаткування» Ступінь вищої освіти – магістр Освітньо-професійна програма: «Аудит та державний фінансовий контроль»	Статус дисципліни – обов’язкова дисципліна циклу загальної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів (денна форма навчання) – 4		Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1
Кількість змістових модулів – 3		Лекції: Денна – 32 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин: 150		Індивідуальна робота – 5 год. Тренінг – 6 год.
		Самостійна робота: Денна – 93 год. Заочна – 138 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 год., з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

Метою вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» є формування у студентів системи знань з інтерпретації теоретичних основ науки, методологічних параметрів наукових досліджень, генерування й ідентифікації наукових ідей, категоріального апарату наукових досліджень, організаційного й інформаційного забезпечення наукових досліджень, специфіки методичного інструментарію та особливостей його застосування, презентації результатів наукових досліджень, ефективності науково-дослідної роботи, ідентифікації навчально-виховного процесу, спектру методів навчання, комунікації та методології викладання облікових дисциплін.

Перелік компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни спрямоване на формування таких загальних компетентностей як: вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 1); здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 4); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 5); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 8); здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК 11).

Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування за спеціальністю.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання таких програмних результатів, як: вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління (ПР 01); здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами (ПР 16); дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями (ПР 18); вміти проєктувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення (ПР 19).

**Зміст навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень»**

***Змістовий модуль 1
Науково-теоретичні основи наукових досліджень***

Тема 1. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи

Інтерпретація сутності науки. Диференціація глибини категорії «наука». Елементи наукового знання. Етапи отримання наукової продукції. Види наукової діяльності. Функції науки в сучасному суспільстві. Ретроспективи становлення і розвитку науки. Теоретико-концептуальні основи науки. Наукова теорія. Функції наукової теорії. Наукова ідея. Гіпотеза. Визначальні параметри наукового дослідження. Предмет наукового дослідження. Об'єкт наукового дослідження. Мета наукового дослідження. Форми наукових досліджень, їхня характеристика. Науковий результат. Суб'єкти наукової діяльності. Ознаки наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень.

Тема 2. Методологічні засади наукових досліджень

Об'єкт і предмет наукового дослідження. Науково-дослідний процес. Класифікація об'єктів дослідження. Методи дослідження та їх класифікація. Методика дослідження. Методологія дослідження. Рівні пізнання методології наукових досліджень. Загально-філософські методи дослідження. Загально-наукові методи дослідження. Часткові методи дослідження. Стадії наукового дослідження. Узагальнення результатів дослідження. Апробація результатів дослідження. Реалізація результатів дослідження.

Тема 3. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку

Програма наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Функції програми наукового дослідження. Основні види наукових робіт. Конспект. Анотація. Реферат. Курсова робота. Звіт про виробничу практику. Кваліфікаційна робота. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук). Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук. Автореферат дисертації. Повідомлення. Тези доповіді. Рецензія. Наукова стаття. Резюме-висновки. Звіт про науково-дослідну роботу. Монографія. Визначальні параметри успішного проведення наукового дослідження. Ефективність наукових досліджень.

***Змістовий модуль 2
Організаційне, методичне та інформаційне забезпечення
наукового дослідження***

Тема 4. Організаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень

Генерування та ідентифікація наукової ідеї. Технологія роботи з ідеями. Класифікація наукових ідей. Гіпотеза наукового дослідження. Формулювання гіпотези. Наукова проблема. Моніторинг стану обраної проблеми. Етапи вибору

проблеми бухгалтерського наукового дослідження. Вибір теми наукового дослідження. Види тематики наукового дослідження. Вимоги до обрання теми. Формування структурних елементів наукового дослідження. Актуальність наукового дослідження. Мета і завдання наукового дослідження. Об'єкт і предмет наукового дослідження. Новизна результатів наукового дослідження. Правила формулювання новизни. План наукової роботи. Порядок складання плану наукової роботи. Типова структура наукової роботи.

Тема 5. Інформаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень

Визначення дефініції «інформація». Класифікація інформації. Наукова інформація. Класифікація наукової інформації. Економічна інформація. Класифікація економічної інформації. Вимоги до бухгалтерської інформації. Економічність (раціональність) формування інформації. Точність інформації. Достовірність інформації. Однозначність інформації. Системність інформації. Комплексність інформації. Реальність інформації. Оптимальність інформації. Зіставність інформації. Доречність інформації. Доказовість інформації. Повнота інформації. Істотність інформації. Зрозумілість інформації. Контрольованість інформації. Джерела інформації в бухгалтерських наукових дослідженнях. Види первинних і вторинних джерел наукової інформації. Науковий документ. Джерела Інтернет-інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Види узагальнення отриманої наукової інформації та їх характеристика.

Тема 6. Методика проведення бухгалтерських наукових досліджень

Акумулювання наукових фактів. Характерні параметри наукових фактів. Новизна наукового факту. Точність наукового факту. Відбір наукових фактів. Достовірність наукового факту. Абстракція як одна із форм мислення і метод наукового дослідження. Цитата як форма втілення наукових фактів. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика. Емпіричні, теоретичні й метатеоретичні методи наукових досліджень. Спостереження. Експеримент. Тестування. Моделювання. Аналіз і синтез. Індукція. Дедукція. Узагальнення. Вибір та застосування найбільш використовуваних методів бухгалтерського наукового дослідження. Етапи первинного спостереження у бухгалтерських наукових дослідженнях. Графічні методи дослідження.

Тема 7. Відображення й презентація результатів наукових досліджень

Загальний порядок оформлення наукової роботи. Науковий стиль викладу думки. Види наукового стилю. Лексика наукового стилю. Мова наукової праці. Вимоги до мови друкованих наукових робіт. Загальні вимоги до оформлення наукових праць. Розміщення тексту в науковій роботі. Порядок формування окремих елементів наукової роботи. Оформлення списку використаних джерел. Основні вимоги до бібліографічного опису списку джерел наукової роботи. Плагіат у наукових публікаціях: види, сервіси перевірки тексту на унікальність.

Змістовий модуль 3
Методологія викладання облікових дисциплін

Тема 8. Параметри професійної майстерності викладача облікових дисциплін

Компоненти професіоналізму викладача закладу вищої освіти. Основний зміст діяльності викладача. Ефективність виконання педагогічних функцій. Елементи педагогічної діяльності. Педагогічні цілі викладання. Параметри професійної активності викладача. Реалізація функцій педагогічної діяльності. Професійні можливості викладача. Ефективне управління процесом навчання. Властивості особистості викладача, структура яких складає педагогічні можливості. Професійна діяльність викладача. Сутність і предмет методики викладання облікових дисциплін. Етика спілкування викладача.

Тема 9. Методологія викладання облікових дисциплін з врахуванням специфіки форм навчального процесу

Ідентифікація навчального процесу у вищій школі. Метод навчання. Загальна класифікація методів навчання. Дедуктивний та індуктивний шляхи мислення. Систематизація методів навчання за характером діяльності студентів. Лекція як базова організаційно-методична форма навчання. Види лекцій. Структура лекції. Сутність і особливості проведення практичних занять. Семінар. Дискусія. Тренінг. Колоквіум. Практикум. Мозковий штурм. Значення самостійної роботи студентів у навчальному процесі. Види самостійної роботи студентів. Методика контролю у навчально-виховному процесі.

Структура залікового кредиту дисципліни
«Методологія наукових досліджень»
(денна форма навчання)

	Кількість, годин, в т.ч.					Контрольні заходи
	лекції	практичні заняття	індивідуальна робота студентів	тренінг	самостійна робота студентів	
Змістовий модуль 1						
Науково-теоретичні основи наукових досліджень						
Тема 1. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи	2	1	1	1	10	поточне опитування, індивідуальні та групові завдання, наукова дискусія
Тема 2. Методологічні засади наукових досліджень	2	1			10	
Тема 3. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку	4	2			10	
Змістовий модуль 2						
Організаційне, методичне та інформаційне забезпечення наукового дослідження						
Тема 4. Організаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	4	2	3	4	10	наукова комунікація, поточне опитування, індивідуальні проекти, виступи з результатами досліджень, наукові дебати
Тема 5. Інформаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	4	2			10	
Тема 6. Методика проведення бухгалтерських наукових досліджень	6	2			10	
Тема 7. Відображення й презентація результатів наукових досліджень	6	2			13	
Змістовий модуль 3						
Методологія викладання облікових дисциплін						
Тема 8. Параметри професійної майстерності викладача облікових дисциплін	2	1	1	1	10	презентація лекційного матеріалу, поточне опитування, моніторинг етики ділового спілкування
Тема 9. Методологія викладання облікових дисциплін з врахуванням специфіки форм навчального процесу	2	1			10	
Разом	32	14	5	6	93	×

Структура залікового кредиту дисципліни
«Методологія наукових досліджень»
(заочна форма навчання)

	Кількість, годин, в т.ч.		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів
Змістовий модуль 1			
Науково-теоретичні основи наукових досліджень			
Тема 1. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи	1	1	14
Тема 2. Методологічні засади наукових досліджень	1		14
Тема 3. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку	1		14
Змістовий модуль 2			
Організаційне, методичне та інформаційне забезпечення наукового дослідження			
Тема 4. Організаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	1	1	14
Тема 5. Інформаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	1		14
Тема 6. Методика проведення бухгалтерських наукових досліджень	1	1	14
Тема 7. Відображення й презентація результатів наукових досліджень	1		26
Змістовий модуль 3-			
Методологія викладання облікових дисциплін			
Тема 8. Параметри професій-ної майстерності викладача облікових дисциплін	1	1	14
Тема 9. Методологія викладання облікових дисциплін з врахуванням специфіки форм навчального процесу			14
Разом	8	4	138

**Тематика практичних (семінарських) занять з дисципліни
«Методологія наукових досліджень»**

Практичне заняття 1

(2 год)

Тема 1. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи

Тема 2. Методологічні засади наукових досліджень

Мета: з'ясувати сутність науки й наукових досліджень, диференціювати елементи наукового знання, усвідомити функції науки в сучасному суспільстві, засвоїти категоріальний апарат, з'ясувати мету, предмет і об'єкт наукового дослідження, оволодіти спектром методів наукового дослідження.

Питання для обговорення:

1. Інтерпретація сутності науки
2. Ретроспективи становлення та розвитку науки
3. Теоретико-концептуальні основи науки
4. Визначальні параметри наукового дослідження
5. Класифікація наукових досліджень
6. Об'єкт і предмет наукового дослідження
7. Методи дослідження та їх класифікація
8. Стадії наукового дослідження

Практичне заняття 2

(2 год)

Тема 3. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку

Мета: інтерпретувати програму та з'ясувати етапи проведення наукового дослідження, диференціювати типові функції програми наукового дослідження, усвідомити визначальні риси основних видів наукових робіт, засвоїти спектр визначальних параметрів успішного проведення наукового дослідження.

Питання для обговорення:

1. Програма наукового дослідження
2. Етапи наукового дослідження
3. Основні види наукових робіт
4. Характеристика конкретних наукових праць
5. Параметри успішного проведення наукового дослідження
6. Ефективність наукових досліджень

Практичне заняття 3

(2 год)

Тема 4. Організаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень

Мета: з'ясувати технологію генерування наукової ідеї, усвідомити процес формулювання гіпотези наукового дослідження, окреслювати спектр наукової проблематики, проводити моніторинг стану обраної проблеми, формувати структуру наукового дослідження, обґрунтовувати актуальність наукового дослідження, формулювати мету наукового дослідження, ідентифікувати об'єкт

і предмет наукового дослідження, формулювати новизну результатів наукового дослідження, складати план наукової роботи.

Питання для обговорення:

1. Генерування та ідентифікація наукової ідеї
2. Гіпотеза наукового дослідження
3. Моніторинг стану обраної проблеми
4. Вибір теми наукового дослідження
5. Актуальність, мета, об'єкт і предмет дослідження
6. Новизна результатів наукового дослідження
7. Формування структурних елементів наукового дослідження
8. Порядок складання плану наукової роботи

Практичне заняття 4

(2 год)

Тема 5. Інформаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень

Мета: ідентифікувати дефініцію «інформація», з'ясувати методологію класифікації інформації, диференціювати джерела інформації в бухгалтерських наукових дослідженнях, усвідомити види первинних і вторинних джерел наукової інформації, освоїти методику пошуку джерел наукової інформації, аналізувати та інтерпретувати наукову інформацію.

Питання для обговорення:

1. Науково-теоретичні характеристики інформації
2. Джерела інформації в бухгалтерських наукових дослідженнях
3. Вимоги до бухгалтерської інформації, яку використовують у наукових дослідженнях
4. Види первинних і вторинних джерел наукової інформації
5. Методика пошуку джерел наукової інформації
6. Систематичний каталог як інформаційно-пошукова система
7. Аналіз, інтерпретація та узагальнення наукової інформації

Практичне заняття 5

(2 год)

Тема 6. Методика проведення бухгалтерських наукових досліджень

Мета: з'ясувати порядок акумулювання наукових фактів, ідентифікувати характерні параметри наукових фактів, освоїти спектр методів проведення наукових досліджень, диференціювати критерії застосування конкретних методів бухгалтерського наукового дослідження, усвідомити етапи первинного спостереження у бухгалтерських наукових дослідженнях.

Питання для обговорення:

1. Порядок акумулювання наукових фактів та їх використання
2. Вимоги до наукових фактів
3. Характеристика типових методів наукових досліджень
4. Методи наукових досліджень за рівнями методологічного аналізу
5. Види наукових досліджень та їх характеристика

6. Сфера застосування методів наукових досліджень
7. Етапи процесу первинного спостереження у наукових дослідженнях
8. Вибір та застосування найбільш використовуваних методів бухгалтерського наукового дослідження

Практичне заняття 6

(2 год)

Тема 7. Відображення й презентація результатів наукових досліджень

Мета: усвідомити загальний порядок оформлення наукової роботи, ідентифікувати науковий стиль викладу думки, з'ясувати види наукового стилю та особливості їх застосування, засвоїти загальні вимоги до оформлення наукових праць, оволодіти навиками формування окремих елементів наукової роботи, оформлення списку використаних джерел.

Питання для обговорення:

1. Загальний порядок оформлення наукової роботи
2. Структура та характеристика різновидів наукового стилю
3. Вимоги до мови друкованих наукових робіт
4. Порядок формування окремих елементів наукової роботи
5. Вимоги до оформлення наукової роботи
6. Оформлення списку використаних джерел
7. Бібліографічний опис списку джерел наукової роботи
8. Плагіат у наукових публікаціях
9. Сервіси перевірки тексту на унікальність

Практичне заняття 7

(2 год)

Тема 8. Параметри професійної майстерності викладача облікових дисциплін. Тема 9. Методологія викладання облікових дисциплін з врахуванням специфіки форм навчального процесу

Мета: з'ясувати компоненти професіоналізму і зміст діяльності викладача, засвоїти параметри професійної активності викладача, оволодіти методами управління процесом навчання, ідентифікувати параметри навчального процесу, з'ясувати класифікацію методів навчання, систематизувати методи навчання за характером діяльності студентів, оволодіти методикою проведення навчальних занять, засвоїти методику контролю у навчально-виховному процесі.

Питання для обговорення:

1. Компоненти професіоналізму викладача закладу вищої освіти
2. Параметри професійної активності викладача
3. Професійні можливості викладача закладу вищої освіти
4. Сутність і предмет методики викладання облікових дисциплін
5. Етика ділового спілкування викладача
6. Ідентифікація навчального процесу та спектру методів навчання
7. Особливості ведення лекцій та практичних занять
8. Значення самостійної роботи студентів у навчальному процесі
9. Методика контролю у навчально-виховному процесі

Критерії поточного оцінювання на практичних заняттях:

90-100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно й аргументовано викладає його при опитуванні, комплексно розкриває зміст теоретичних питань, правильно вирішує практичні завдання;

85-89 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом, аргументовано викладає його при опитуванні, належно розкриває зміст теоретичних питань з несуттєвими недоліками, правильно вирішує практичні завдання;

75-84 балів – здобувач на належному рівні володіє навчальним матеріалом, впевнено викладає його при опитуванні, однак без належної аргументації, допускає окремі неточності, логіка вирішення практичних завдань присутня;

65-74 бали – здобувач у не повному обсязі володіє навчальним матеріалом, не повною викладає його при опитуванні, частково розкриває зміст теоретичних питань, вирішує практичні завдання з суттєвими помилками;

60-64 бали – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, викладає його зі значними помилками при опитуванні, поверхово розкриває зміст теоретичних питань, практичні завдання вирішує без аргументації;

до 59 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань, не вирішує практичні завдання.

Підсумок поточного оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач повинен отримати не менше трьох оцінок).

Модульний контроль реалізується шляхом виконання здобувачем письмової роботи (тах оцінка – 100 балів), яка структурно складається з:

- двох теоретичних питань – оцінювання 0-40 балів;
- трьох практичних завдань – оцінювання 0-60 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю:

90-100 балів – здобувач комплексно й аргументовано формує відповіді на теоретичні питання, практичні завдання вирішує правильно й логічно;

85-89 балів – здобувач аргументовано формує відповіді на теоретичні питання, з незначними помилками вирішує практичні завдання;

75-84 балів – здобувач на належному рівні формує відповіді на теоретичні питання з певними неточностями, вирішує практичні завдання без аргументації;

65-74 балів – здобувач на достатньому рівні формує відповіді на теоретичні питання з суттєвими неточностями, практичні завдання вирішує частково;

60-64 бали – здобувач на мінімальному рівні формує відповіді на теоретичні питання, практичні завдання вирішує з критичними недоліками;

до 59 балів – здобувач не формує правильні відповіді на теоретичні питання, не вирішує практичні завдання.

Самостійна робота студентів з дисципліни

«Методологія наукових досліджень»

Значну частину інформації здобувачі освіти повинні одержувати шляхом самостійної роботи над науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами.

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок опрацювання спеціальної наукової літератури з метою оволодіння додатковими знаннями з конкретних питань. Самостійна робота студентів охоплює широкий спектр занять: вивчення підручників, навчальних посібників, монографій, науково-методичної літератури, реферування наукових статей, ознайомлення із законодавством країни, дослідження джерел додаткової літератури, вивчення форм бухгалтерської та статистичної звітності підприємств, підготовка до контрольних модульних робіт, написання рефератів, участь у ділових іграх, розв'язання поза аудиторних завдань, підготовка наукових доповідей, статей, написання кваліфікаційної роботи тощо.

У розрізі 9 тем дисципліни планується самостійна робота студентів, яка включає додаткове вивчення питань, розглянутих на лекції, опрацювання відповідних законодавчих актів, написання рефератів за наведеною тематикою, проведення наукових дискусій з найбільш важливих питань.

Студент повинен систематично виконувати завдання самостійної роботи, основну увагу при цьому він повинен звернути на опрацювання проблемних і дискусійних моментів конкретної теми.

№ теми	Завдання для самостійної роботи (адаптація до тематики власного кваліфікаційного дослідження)
1	Ідентифікація та порівняльна характеристика сутності науки в різні історичні періоди. Формування термінологічного апарату основних дефініцій, пов'язаних з методологією наукових досліджень.
2	Класифікація та обґрунтування особливостей застосування спектру методів наукового дослідження.
3	Диференціація визначальних рис та окреслення особливостей різних видів наукових робіт
4	Структуризація, послідовність і характеристика етапів організаційного забезпечення бухгалтерських наукових досліджень
5	Формування каталогу інформаційних ресурсів для проведення наукового дослідження і специфіка пошуку наукової інформації
6	Формування розширеного структурованого переліку методів наукових досліджень, які застосовуються в межах галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D1 «Облік і оподаткування», з детальною характеристикою і сферою застосування кожного з них
7	Написання і презентація вступу до власної кваліфікаційної роботи. Формування розширеного списку рекомендованих джерел для виконання кваліфікаційного дослідження з обраної теми
8	Позиціонування та характеристика компонент професійної діяльності науковця. Наукова етика. Доброчесність.
9	Презентація авторського варіанту викладання окремої теми дисципліни «Методологія наукових досліджень»

Відповідно до засад кредитно-модульної системи організації навчального процесу, самостійна робота студента є важливою формою організації навчання і оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних

заняць час. Вона має на меті забезпечення процесу осмислення студентами сутності проблем, що аналізуються під час викладання дисципліни, та пошук ними можливих шляхів їх розв'язання.

Завдання для самостійної роботи виконує кожен здобувач шляхом підготовки творчої роботи у вигляді реферату або авторської презентації.

Оцінювання результатів самостійної роботи є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з дисципліни «Методологія наукових досліджень».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

90-100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає отриманому завданню, розкриває сутність окресленої проблематики, має ознаки авторського дослідження, свідчить про комплексний підхід проведеної самостійної роботи;

85-89 балів – зміст самостійної роботи відповідає отриманому завданню, значною мірою розкриває сутність окресленої проблематики, володіє ознаками авторського дослідження, свідчить про достатній рівень проведеної самостійної роботи, характерний незначними недоліками і недопрацюваннями;

75-84 балів – зміст самостійної роботи відповідає отриманому завданню, однак лише частково розкриває сутність окресленої проблематики, результати дослідження є недостатньо обґрунтованими, але свідчать про належний рівень проведеної самостійної роботи і старанність здобувача;

65-74 балів – зміст самостійної роботи частково відповідає отриманому завданню, поверхово розкриває сутність окресленої проблематики, але володіє ознаками авторського дослідження, свідчить про задовільний рівень проведеної самостійної роботи, характерний суттєвими недоліками;

60-64 балів – зміст самостійної роботи частково відповідає отриманому завданню, недостатньо розкриває сутність окресленої проблематики, не володіє ознаками авторського дослідження, свідчить про низький рівень проведеної самостійної роботи і наявність суттєвих недоліків;

до 59 балів – зміст самостійної роботи не відповідає отриманому завданню, не розкриває сутність окресленої проблематики, володіє ознаками плагіату, свідчить про незадовільний рівень проведеної самостійної роботи.

Тренінг з дисципліни «Методологія наукових досліджень» (для студентів денної форми навчання)

Тренінг сфокусовано на формування у студентів комплексного мислення, вдалого використання теоретичних знань для вирішення практичних завдань, сприяння формуванню вмінь і навичок, необхідних у дослідницькій діяльності.

Завдання для тренінгу виконує кожен здобувач шляхом підготовки письмової роботи: глосарію дефініцій (завдання 1); програми кваліфікаційного дослідження (завдання 2); тез доповіді для участі у конференції (завдання 3); наукової статті (завдання 4); переліку рекомендованих джерел (завдання 5).

Завдання для тренінгу:

1. Формування глосарію основних дефініцій, пов'язаних з обраною темою кваліфікаційного дослідження.

Критеріями оцінювання виступатимуть: кількість занотованих дефініцій; відповідність обраній темі; обсяг опрацьованої літератури.

2. Обґрунтування, структуризація та формування програми кваліфікаційного наукового дослідження.

Критеріями оцінювання виступатимуть: цілісність виконання; логічність і послідовність викладення матеріалу; повнота і глибина розкриття питань; креативність оформлення.

3. Підготовка тез доповіді для участі у науково-практичній конференції.

Критеріями оцінювання виступатимуть: самостійність виконання; логічність викладення матеріалу; наявність цитат провідних вчених; правильність бібліографічного опису; обґрунтованість висновків; наявність конкретних пропозицій; рівень презентації наукової роботи.

4. Підготовка наукової статті для опублікування у науковому журналі.

Критеріями оцінювання виступатимуть: актуальність проблеми; співвідношення предмету і об'єкта дослідження; аналіз стану обраної проблеми; адекватність обраних методів дослідження; дотримання структури викладення матеріалу; повнота і глибина розкриття теми; наявність аналітичної частини; наявність ілюстрацій; наявність цитат; кількість використаних джерел; правильність бібліографічного опису; використання облікової та статистичної інформації; відображення практичного досвіду; обґрунтованість висновків; наявність конкретних пропозицій; якість оформлення наукової роботи.

5. Формування розширеного списку рекомендованих джерел для виконання кваліфікаційного дослідження з обраної теми.

Критеріями оцінювання виступатиме дотримання правил складання бібліографічного опису згідно: ДСТУ ГОСТ 7.80:2007; ДСТУ ГОСТ 7.1:2006; ДСТУ 3582-2013; ДСТУ 8302:2015; ДСТУ 3017:2015; ДСТУ 8299:2015; ДСТУ 3582-2013; ДСТУ 3008:2015; ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ).

90-100 балів – всі завдання для тренінгу здобувачем вирішено на високому науково-теоретичному рівні з необхідною аргументацією;

85-89 балів – завдання для тренінгу здобувачем вирішено в повному обсязі, на достойному науково-теоретичному рівні, з аргументацією, однак недоліками;

75-84 балів – всі завдання для тренінгу здобувачем вирішено на належному науково-теоретичному рівні, однак без доцільної аргументації, з неточностями;

65-74 балів – завдання для тренінгу здобувачем вирішено на прийнятному теоретичному рівні, однак без належної аргументації з суттєвими недоліками;

60-64 бали – завдання для тренінгу здобувачем вирішено на мінімально прийнятному рівні, без аргументації з вагомими недоліками;

до 59 балів – завдання для тренінгу здобувачем не вирішено або вирішено неправильно, з критичними недоліками.

Оцінювання результатів проходження тренінгу є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з дисципліни «Методологія наукових досліджень».

Результатом тренінгу з дисципліни «Методологія наукових досліджень» є індивідуалізація практичних навиків пошуку, аналізу й окреслення наукових проблем, генерування та ідентифікації наукових ідей, критичного усвідомлення категоріального апарату наукових досліджень, здатності аналізувати й

обґрунтовувати вибір конкретних методів дослідження, збирати й опрацьовувати інформацію з різних джерел, структурувати отримані результати, вербально та візуально оформляти дослідження, презентувати результати дослідження (з врахуванням специфіки обраної тематики кваліфікаційних робіт).

Екзаменаційний контроль структурно містить:

- тестові завдання (10) – max 20 балів.
- теоретичні питання (2) – max 40 балів.
- практичні завдання (2) – max 40 балів.

Критеріями оцінювання екзаменаційного контролю:

- тестові завдання (10): правильна відповідь на кожне тестове завдання = 2 бали (разом max 20 балів), неправильна = 0 балів.
- теоретичні питання (2) – повна і обґрунтована відповідь на кожне теоретичне питання = 20 балів (разом max 40 балів).

19-20 балів – здобувач комплексно формує відповідь на теоретичне питання;
17-18 балів – здобувач аргументовано, але з незначними помилками формує відповідь на теоретичне питання;
15-16 балів – здобувач на належному рівні формує відповідь на теоретичне питання з певними неточностями;
13-14 балів – здобувач на достатньому рівні формує відповідь на теоретичне питання, однак з суттєвими неточностями;
11-12 бали – здобувач на мінімальному рівні формує відповідь на теоретичне питання;
до 10 балів – здобувач не формує правильну відповідь на теоретичне питання.

- практичні завдання (2) – правильне вирішення кожного практичного завдання = 20 балів (разом max 40 балів).

19-20 балів – здобувач практичне завдання вирішує правильно й логічно;
17-18 балів – здобувач аргументовано, однак з незначними помилками вирішує практичне завдання;
15-16 балів – здобувач на належному рівні вирішує практичне завдання, однак без логічної аргументації;
13-14 балів – здобувач практичне завдання вирішує частково;
11-12 бали – здобувач вирішує практичне завдання з критичними недоліками;
до 10 балів – здобувач не вирішує практичні завдання.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, експрес-опитування; модульне оцінювання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; оцінювання результатів тренінгу; презентації результатів виконаних досліджень; виступи та презентації на наукових заходах; екзамен.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Самостійне виконання навчальних і контрольних завдань. Надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів і екзаменів заборонено. Генерування результату з допомогою штучного інтелекту заборонено.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Структура форм поточного і підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Методологія наукових досліджень» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Письмова робота: 1. Теоретичні питання (2) – max 40 балів. 2. Практичні завдання (3) – max 60 балів.	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Оцінка за виконання завдань самостійної роботи	1. Тестові завдання (10) – max 20 балів. 2. Теоретичні питання (2) – max 40 балів. 3. Практичні завдання (2) – max 40 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1 – 9
2.	Проекційний екран	1 – 9
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 9
4.	Персональні комп'ютери	1 – 9
5.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 – 9
6.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; PowerPoint і т.і.	1 – 9
7.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 9
8.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 9
9.	Google Forms, Google Sheets	1 – 9
10.	Google Scholar – пошукова система вільного доступу, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів	1 – 9
11.	EndNote – управління бібліографією та цитуваннями	1 – 9
12.	StrikePlagiarism – академічна інтернет-система для перевірки текстових документів на плагіат та контент, створений штучним інтелектом	7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Антиплагіат: сервіс StrikePlagiarism – академічна інтернет-система для перевірки текстових документів на плагіат та контент, створений штучним інтелектом. URL: <https://strikeplagiarism.com/uk/>
2. Антиплагіат: Порядок проведення перевірки академічних текстів на ознаки схожості за допомогою погодженого ЗУНУ сервісу (Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ). URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/servisy/antyplahiat>
3. Бабайлов В. К., Пахомова Л.В. Навчальний посібник «Методологія наукових досліджень» (друге видання) для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент». Х.: ХНАДУ, 2023. 196 с.
4. Бібліометрика української науки: аналітика. URL: http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=formy
5. Білецький В. С. Методологія наукових досліджень технічних об'єктів та їх оптимізація (навч. посібник). Київ : ФОП Халіков Руслан Халікович, 2023. 115 с.
6. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
7. Бруханський Р. Ф. Методичні вказівки з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання спеціальності 071 Облік і оподаткування. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 80 с.
8. Бруханський Р. Ф. Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання спеціальності 071 Облік і оподаткування. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 16 с.

9. Бруханський Р. Ф. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання спеціальності 071 Облік і оподаткування. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 24 с.
10. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
11. Визначення індексів УДК (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ) URL: <http://library.wunu.edu.ua/images/stories/BBKUDK/UDK.pdf>
12. Висоцька В. А., Оборська О. В. Python: алгоритмізація та програмування: навчальний посібник. Львів : Новий Світ – 2000, 2021. 514 с.
13. Данильян О. Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2023. 488 с.
14. Дзьобань О. П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень: навч. посіб. для аспірантів. Одеса: Фенікс, 2025. 284 с
15. ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять (чинний від 01.07.2016). Вид. офіц. Київ, 2016. 42 с.
16. ДСТУ 3582-2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (чинний від 01.01.2014). Вид. офіц. Київ, 2013. 19 с.
17. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (чинний від 01.04.2008). Вид. офіц. Київ, 2006. 56 с.
18. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання (чинний від 01.07.2016). Вид. офіц. Київ, 2016. 27 с.
19. ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ) 6«Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках» (чинний від 01.03.2021). Вид. офіц. Київ, 2020. 17 с.
20. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання (чинний від 01.07.2017). Вид. офіц. Київ, 2017. 31 с.
21. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ (зі змінами і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
22. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
23. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ (зі змінами і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
24. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповн.) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
25. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02. 1995 р. № 51/95-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-vr#Text>
26. Зразки бібліографічних описів (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykh-opysiv>
27. Індеси цитованості (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/indeksy-tsytovanosti>
28. Класифікатор Journal of Economic Literature (JEL) (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/images/stories/BBKUDK/JEL%20classification%20ukr.pdf>
29. Методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник / Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.

30. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
31. Мокін Б. І., Мокін В. Б., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : підручник. Вінниця: ВНТУ, 2023. 230 с.
32. Науково-дослідницька діяльність студентів : навч. посіб. / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 288 с.
33. Організація наукових досліджень у сфері менеджменту та безпеки організації : підручник / В. Бліхар та ін. Хмельницький: Вид-во ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2022. 443 с.
34. Пихтіна Н. П. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник. 2-ге вид. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 354 с.
35. Протас О.Л. Методологія і технологія наукових досліджень: навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня ВО ОПП «Соціальна педагогіка» спеціальності 231 «Соціальна робота». Івано–Франківськ: НАІР, 2022. 279 с.
36. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.
37. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
38. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.
39. Теорія і методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю. Д. Костін, Т. В. Полозова, І. А. Шейко, Д. Ю. Костін. Харків : ХНУРЕ, 2021. 152 с.
40. Barbara Bassot. Doing Qualitative Desk-Based Research. A Practical Guide to Writing an Excellent Dissertation. Policy Press. 2022. 216 p.
41. Charles F. Vanover, Paul A. Mihas, Johnny Saldana. Analyzing and Interpreting Qualitative Research: After the Interview. 1st Edition. SAGE Publications, Inc. 2021. 504 p.
42. Coe R., Waring M., Hedges L., Ashley L. Research Methods and Methodologies in Education. 3th Edition. SAGE Publications Ltd. 2021. 464 p.
43. David Jamieson Bolder. Modelling Economic Capital: Practical Credit-Risk Methodologies, Applications, and Implementation Details (Contributions to Finance and Accounting). Springer. 1st Edition. 2022. 854 p.
44. Ilaria Boncori. Researching and Writing Differently. Policy Press. 2022. 200 p.
45. J. Scott Armstrong, Kesten C. Green. The Scientific Method. A Guide to Finding Useful Knowledge. Cambridge University Press. 2022. 200 p.
46. John W. Creswell. A Concise Introduction to Mixed Methods Research. Second edition. SAGE Publications, Inc. 2021. 168 p.
47. Johnny Saldana. The Coding Manual for Qualitative Researchers. Fourth Edition. SAGE Publications, Inc. 2021. 440 p.
48. Kaz Stuart and Lucy Maynardio The Practitioner Guide to Participatory Research with Groups and Communities. Policy Press. 2022. 184 p.
49. O'Leary Z. The Essential Guide to Doing Your Research Project. 4th Edition. SAGE Publications Ltd. 2021. 447 p.
50. Paulus T., Lester J. Doing Qualitative Research in a Digital World. SAGE Publications, Inc. 2021. 376 p.
51. Stefan Timmermans, Iddo Tavory. Data Analysis in Qualitative Research: Theorizing with Abductive Analysis. First Edition. University of Chicago Press. 2022. 208 p.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Глобальні пошукові системи: Google – домінуюча позиція в світі (70-75 % запитів в мережі Інтернет) – <http://www.google.com>; Bing (друга за популярністю у світі пошукова система) – <https://www.bing.com>; Yahoo (пошуковик-довгожитель, третій за використанням у світі) – <http://www.yahoo.com>; DuckDuckGo (набув популярність за рахунок забезпечення конфіденційності) – <https://duckduckgo.com>.
2. Спеціалізовані пошукові системи: GlobalFileSearch – пошук файлів; TinEye – пошук зображень; PDF Search System (PDFSS) – пошук інформації в форматі PDF; LightStorage – пошук медіа-файлів.
3. Пошук наукової інформації: Google Scholar – <https://scholar.google.com> – ефективна система пошуку наукових праць і науковців у розрізі спеціальностей, тематичних напрямів тощо; ScienceDirect – глобальна онлайн-колекція опублікованих наукових досліджень; BASE: Bielefeld Academic Search Engine – спеціалізується на пошуку наукових праць відкритого доступу; OAIster – зведений каталог метаданих на основі відкритого доступу до цифрових ресурсів; Scirus – пошукова система наукової інформації на спеціалізованих веб-сайтах; SCImago Journal & Country Rank – аналітичний моніторинг наукових показників у розрізі журналів і країн; ScientificCommons.org – платформа з вільним доступом до наукових робіт у відкритих репозитаріях; WorldWideScience.org – глобальна пошукова система наукової інформації в межах національних і міжнародних наукових баз даних.
4. Репозитарії (ресурси у мережі, які зберігають публікації у вигляді файлів, доступних для ознайомлення і поширення): Research Papers in Economics; Kyoto University Research Information Repository; DSpace at West Ukrainian National University (репозитарій Західноукраїнського національного університету) та ін.
5. Спеціальні бази даних: Спеціалізована база даних Державно податкової служби України (<https://tax.gov.ua>); база даних обов'язкової до оприлюднення інформації фондового ринку України Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (<http://www.smida.gov.ua/>); інформаційна база даних Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку (<https://www.nssmc.gov.ua>) та ін.
6. Сайти-довідники, енциклопедії, інформація про компанії, організації: Вікіпедія (<http://wikipedia.org>); Довідник.інфо (<https://dovidnyk.info>); Офіційна Україна сьогодні (<http://dovidka.com.ua/user/>) та ін.
7. Безкоштовні та платні ресурси з нормативно-правовою інформацією: Верховної Ради України (<http://zakon.rada.gov.ua>); ЛІГА.Закон (<http://www.ligazakon.ua/>);
8. Офіційні сайти органів влади, політичних і громадських організацій: Верховна Рада України (<http://portal.rada.gov.ua/>); Кабінет Міністрів (<http://www.kmu.gov.ua/>); Президент України (<http://www.president.gov.ua/>) та ін.
9. Форуми, чати, блоги тощо: Українська правда (<http://forum.pravda.com.ua>); ЛІГАБізнесІнформ (<http://forum.liga.net/>) та ін.
10. Сайти інформаційних агентств, повністю або частково відкриті для користувачів: УНІАН (<http://www.unian.net/>); РБК-Україна (<http://www.rbc.ua/>) та ін.